

NR PROJEKTU	BRANŻA	NR EGZEMPLARZA
BGM/2325/2024	Ś	1/2
Dokumentacja projektowa jest utworem w rozumieniu prawa autorskiego i jako taka jest własnością autora i nie może być kopiowana, reprodukowana i przekazywana osobom trzecim – w szczególności konkurentom – w celu innym niż wynikającym bezpośrednio z przedmiotu opracowania.		

SPRAWOZDANIE Z INWENTARYZACJI PRZYRODNICZEJ

BRANŻA	ŚRODOWISKO
NAZWA ZADANIA	ROZBUDOWA NABRZEŻY PORTOWYCH W DZIWNOWIE PRZY MOŚCIE ZWODZONYM
LOKALIZACJA OBIEKTÓW OBJĘTYCH OPRACOWANIEM	województwo: zachodniopomorskie; powiat: kamieński; gmina: Dziwnów; nr działki: 605/13, 604/4, 604/6, 890/2 obręb: 0002 Dziwnów
INWESTOR	Gmina Dziwnów ul. Szosowa 5 72-420 Dziwnów

OPRACOWUJĄCY	IMIĘ I NAZWISKO	PODPIS
	mgr inż. Julia Piotrowska – <i>flora, grzyby, siedliska przyrodnicze</i>	za zespół mgr inż. Piotr Baliński
	mgr inż. Dorota Sterna – <i>fauna</i>	
	mgr inż. Małgorzata Zimnicka – Pluskota – <i>flora, grzyby</i>	
	mgr inż. Damian Spieczyński – <i>fauna, koordynator prac</i>	
	mgr inż. Piotr Baliński – <i>koordynator prac</i>	

SZCZECIN	LISTOPAD 2024
----------	---------------

SPIS TREŚCI

Spis treści.....	2
1. Wstęp	3
2. Podstawa formalna opracowania.....	3
3. Metodyka inwentaryzacji przyrodniczej.....	3
3.1. Metodyka inwentaryzacji flory, grzybów i siedlisk przyrodniczych.....	3
3.2. Metodyka inwentaryzacji fauny	4
4. Wyniki inwentaryzacji szaty roślinnej.....	7
4.1. Roślinność.....	7
4.2. Flora i grzyby.....	13
4.3. Siedliska przyrodnicze	15
5. Wyniki inwentaryzacji fauny.....	16
4.1. Bezkręgowce.....	16
4.2. Herpetofauna	16
4.3. Ptaki	17
4.4. Ssaki	21
6. Literatura	27

1. WSTĘP

Niniejsze opracowanie sporządzono na potrzeby karty informacyjnej przedsięwzięcia pn. „Rozbudowa nabrzeży portowych w Dziwnowie przy moście zwodzonym” zlokalizowanego na części działek ewidencyjnych 604/4, 604/6, 605/13, 890/2 obręb Dziwnów. Przedmiotem opracowania jest środowisko przyrodnicze w zakresie szaty roślinnej i grzybów oraz fauny na obszarze planowanej inwestycji. Celem inwentaryzacji przyrodniczej było rozpoznanie flory, grzybów i siedlisk przyrodniczych oraz zbadanie sposobu wykorzystania terenu przez zwierzęta i występowania ich siedlisk, znajdujących się w obszarze wskazanym jako miejsce realizacji przedsięwzięcia.

2. PODSTAWA FORMALNA OPRACOWANIA

Podstawą opracowania jest zamówienie Gminy Dziwnów realizowane przez pracownię projektową Piotr Baliński PROJEKT z siedzibą pod adresem: Darskowo 7c, 78-520 Złocieniec na wykonanie inwentaryzacji przyrodniczych w tym botanicznych oraz faunistycznych (w tym ornitologicznych) dla inwestycji pn. „Rozbudowa nabrzeży portowych w Dziwnowie przy moście zwodzonym.” realizowane na podstawie zlecenia nr PB.032.44.2024 z dnia 4 października 2024 r.

3. METODYKA INWENTARYZACJI PRZYRODNICZEJ

3.1. Metodyka inwentaryzacji flory, grzybów i siedlisk przyrodniczych

Inwentaryzację przyrodniczą w zakresie szaty roślinnej przeprowadzono 15 oraz 17 września 2024 r. W terenie wykonywano spisy florystyczne, zdjęcia fitosocjologiczne oraz dokonywano identyfikacji płatów fitocenoz. Nomenklaturę zbiorowisk roślinnych oraz klasyfikację syntaksonomiczną przyjęto za W. Matuszkiewiczem (2013). W terenie wykorzystano metodę marszrutową, zaznaczając stwierdzone elementy przyrodnicze na podkładach z map topograficznych i ortofotomap. Badania prowadzono zarówno w strefie lądowej jak i wodnej, poruszając się łodzią wzdłuż linii brzegowej cieśniny Dziwny. W terenie posługiwano się urządzeniem GPS Garmin GPSmap 65s, w celu dokładnej lokalizacji inwentaryzowanych obiektów.

Inwentaryzacja prowadzona była ze szczególnym uwzględnieniem:

- gatunków roślin chronionych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 r. poz. 1409),
- gatunków grzybów chronionych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014, poz. 1408),

- siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w sprawie typów siedlisk przyrodniczych ważnych dla Wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony (92/43/EWG),
- gatunków roślin z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej - gatunki roślin ważne dla Wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony (92/43/EWG),
- gatunków wymienionych w załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej - gatunki roślin ważne dla Wspólnoty, które wymagają ścisłej ochrony (92/43/EWG),
- gatunków i siedlisk wymienionych w załącznikach 1 i 3 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000,
- gatunków roślin wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz.U. z 2022 r., poz. 2649).

Wyniki inwentaryzacji przedstawiono w sposób opisowy i graficzny. Sporządzono dokumentację fotograficzną obszaru badań i poszczególnych zbiorowisk roślinnych. Mapę przedstawiającą waloryzację szaty roślinnej obszaru opracowania wykonano w programie QGIS na podkładzie ortofotomapy w skali około 1:3000. Załącznikiem do inwentaryzacji jest dokumentacja wyników kartograficznych w postaci plików w formacie wektorowym SHP wykorzystywanych w systemach informacji przestrzennej.

3.2. Metodyka inwentaryzacji fauny

Na potrzeby realizacji projektowanej inwestycji przeprowadzono inwentaryzację przyrodniczą, której celem było poznanie różnorodności gatunkowej zwierząt terenu przeznaczonego pod realizację zadania i jego najbliższego sąsiedztwa. Badania terenowe wykonano w dniach 13 września i 5 października 2024 r.

Poszczególne grupy zwierząt różnią się biologią, terytorializmem, aktywnością dobową i sezonową. Ponadto, wewnątrz poszczególnych gromad gatunki również znacznie różnią się między sobą wymaganiami siedliskowymi i pokarmowymi oraz rolą jaką pełnią w sieci powiązań troficznych, dlatego metody badań uwzględniają niniejsze uwarunkowania, co często wymaga zastosowania kilku metod w celu uzyskania kompletnego obrazu fauny badanego terenu. Doboru zestawu metod i ich możliwych modyfikacji dokonuje się na podstawie eksperckiej decyzji, która ma na celu jak najlepsze rozpoznanie stanu populacji zwierząt będących przedmiotem ochrony. W tym celu korzystano w szczególności z

wytycznych metodycznych zawartych w przewodnikach i poradnikach wydanych przez GIOŚ i GDOŚ.

W celu badań warunków siedliskowych dla fauny wykorzystano metodę eksploracji terenu, przemieszczając się po całości badanego obszaru. Prowadzone były obserwacje przyżyciowe w terenie, polegające na obserwacji przy użyciu lornetki i okiem nieuzbrojonym. Wyszukiwano i kontrolowano potencjalne siedliska występowania fauny, notowano wszystkie gatunki pojawiające się w zasięgu wzroku i słuchu obserwatora, rejestrowano wszelkie inne ślady bytowania zwierząt (tropy, odchody, ślady żerowania, gniazda, itp.).

Analizowano sposób i skalę wykorzystania terenu przez faunę, identyfikując w szczególności bytujące gatunki chronione oraz waloryzując obszary siedliskowo optymalne dla poszczególnych grup zwierząt. W terenie posługiwano się urządzeniem GPS typ Garmin Montana 750i. Sporządzono dokumentację fotograficzną.

Do charakterystyki świata zwierzęcego wykorzystano także dostępne materiały źródłowe, tj.:

1. Praca zespołowa. 1997. Waloryzacja przyrodnicza gminy Dziwnów. Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin.
2. Praca zespołowa. 2010. Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego. Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin.
3. Standardowy formularz danych dla obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 (aktualizacja marzec 2024 r.).
4. Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 17 września 2021 r., znak: WOPN-ON.6322.17.2021.RCh, w sprawie przyjęcia tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018.
5. Materiały do Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 (RDOŚ w Szczecinie).
6. Materiały do Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zalew Kamieński i Dziwna PLB320011 (RDOŚ w Szczecinie).

Zasadniczym celem prowadzonych badań w zakresie fauny było:

- ustalenie miejsc występowania gatunków, szczególnie tych objętych krajową ochroną prawną, z wyszczególnieniem gatunków z załączników do tzw. Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory) i tzw. Dyrektywy Ptasiej (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa) oraz rzadkich i zagrożonych w skali kraju, regionu i lokalnie,
- ustalenie składu gatunkowego i funkcji, jakie badany obszar pełni dla poszczególnych gatunków.

Waloryzację zinwentaryzowanych gatunków zwierząt wykonano w oparciu o:

- załącznik nr I do Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Ptasia),
- załącznik nr II do Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1713),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2380),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 433),
- Głowaciński Z. (red.) 2001. Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa,
- Głowaciński Z., Nowacki J. (red.) 2004. Polska czerwona księga zwierząt. Bezkręgowce. Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego w Poznaniu, Oficyna Wydawnicza TEXT, Kraków,
- Głowaciński Z. (red.) 2002. Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, Kraków.
- Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L. 2020. Czerwona lista ptaków Polski. OTOP, Marki.

Wyniki rozpoznania przedstawiono w formie opisowej i graficznej, w postaci mapy rozmieszczenia siedlisk ważnych gatunków zwierząt (dane wektorowe do PZO dla obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018). Mapę wykonano w programie QGIS na podkładzie ortofotomapy.

4. WYNIKI INWENTARYZACJI SZATY ROŚLINNEJ

4.1. Roślinność

Obszar opracowania, o powierzchni około 1 ha, obejmuje fragment prawego brzegu cieśniny Dziwny, o długości około 240 m, położony na zachód od mostu zwodzonego w Dziwnowie. Teren planowanej inwestycji jest antropogenicznie przekształcony: od północy przylega do parku przy ulicy Stefana Żeromskiego, od północnego zachodu sąsiaduje z terenem przystani jachtowej. W obszarze badań znajduje się strefa brzegowa Dziwny. W części lądowej dominują antropogeniczne zbiorowiska trawiaste (regularnie koszone trawniki), częściowo zadrzewione, w części wodnej znajduje się wąski pas szuwaru trzcinowego i otwarte lustro wody.

Roślinność antropogeniczna

Obszar opracowania od strony północnej przylega do parku. Obszar parku jest zagospodarowany, występuje tu zieleń urządzona, rabaty kwietne, ścieżka spacerowa z kostki, plac zabaw, ławki. Drzewostan parkowy (poza obszarem planowanej inwestycji) tworzą wierzba biała *Salix alba*, robinia akacjowa *Robinia pseudoacacia*, wiąz pospolity *Ulmus minor*, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*, klon jawor *Acer pseudoplatanus*, brzoza brodawkowata *Betula pendula*, dąb szypułkowy *Quercus robur*.

W części lądowej obszar planowanej inwestycji stanowią w znacznej części zbiorowiska trawiaste z regularnie koszonym trawnikiem. Trawnik budowany jest przez kostrzewę łąkową *Festuca pratensis*, życię trwałą *Lolium perenne*, kostrzewę trzcinową *Festuca arundinacea*, wiechlinę łąkową *Poa pratensis*, kupkówkę pospolitą *Dactylis glomerata*, z udziałem szeregu gatunków dwuliściennych jak babka lancetowata *Plantago lanceolata* i babka zwyczajna *Plantago major*, brodawnik jesienny *Leontodon autumnalis*, krwawnik zwyczajny *Achillea millefolium*, koniczyna łąkowa *Trifolium pratense*, koniczyna biała *Trifolium repens*, szczaw kędzierzawy *Rumex crispus*, stokrotka zwyczajna *Bellis perennis*, rokieta siewna *Eruca vesicaria*, ślaz zaniedbany *Malva neglecta*, rdest ptasi *Polygonum aviculare*.

Wzdłuż linii brzegowej, w obrębie trawników rosną pojedynczo lub w niewielkich grupach drzewa: wierzba biała, brzoza brodawkowata, robinia akacjowa, olsza czarna *Alnus glutinosa* oraz krzewy: dereń świdwa *Cornus sanguinea*, trzmielina pospolita *Euonymus europaeus*, róża pomarszczona *Rosa rugosa*. Część drzew (w tym martwych) i krzewów, zwłaszcza w zachodniej części obszaru opracowania porośnięta jest okazałymi formami bluszczu pospolitego *Hedera helix*.

W obszarze zacienionym, pod koronami drzew w zbiorowiskach trawiastych zwiększa się udział gatunków typowych dla zbiorowisk zaroślowych i cieniulubnych okrajków takich jak bluszcz kurdybanek *Glechoma hederacea*, trubula leśna *Anthriscus sylvestris*, czosnaczek

pospolity *Alliaria petiolata*, trybula leśna *Aegopodium podagraria*, łoczyga pospolita *Lapsana communis*, mierznicza czarna *Ballota nigra*.

Niewielkie płaty zajmują zbiorowiska trawiaste zdominowane przez trzcinnik piaskowy *Calamagrostis epigejos* czy stokłosę bezostną *Bromus inermis*.

Roślinność wodna i bagienna

Istniejące nabrzeże w obszarze planowanej inwestycji jest dość silnie antropogenicznie przekształcone. Wzdłuż brzegu znajdują się zejścia do wody: jedno żwirowe z masami bitumicznymi, jedno wyłożone starymi płytami betonowymi. W strefie brzegowej Dziwny występuje pas szuwaru trzciny pospolitej zespołu *Phragmitetum communis*, o szerokości do około 10 m. Trzcina tworzy tu lity szuwar o charakterze agregacyjnym, bez udziału innych gatunków roślin.

Udział gatunków wodnych jest niewielki. Badania prowadzone z łodzi z pomocą kotwiczki do wyciągania roślin wykazały prawie całkowity brak roślin podwodnych. Tylko miejscami występują niewielkie populacje pospolitych hydrofitów, jak rogatek sztywny *Ceratophyllum demersum*, rdestnica połyskująca *Potamogeton lucens*, wywłócznik kłosowy *Myriophyllum spicatum*, moczarka delikatna *Elodea nuttallii*. Występują one głównie blisko brzegów, przytwierdzone do kamieni i betonowych bloków znajdujących się na dnie cieku. W tych warunkach stwierdzono też występowanie mchu wodnego – zdrojka pospolitego *Fontinalis antipyretica*.

W strefie styku pomiędzy szuwarem trzcinowym a roślinnością lądową występuje na niektórych odcinkach wąski (około 1 m szerokości) pas ziołorośli budowanych przez trzcinę pospolitą, kielisznik zaroślowy *Calystegia sepium*, wiechlinę błotną *Poa palustris*, perz właściwy *Agropyron repens*, miejscami z udziałem chmielu zwyczajnego *Humulus lupulus*, mleczu błotnego *Sonchus palustris* i jeżyny popielicy *Rubus caesius*. Fitocenoza ta tworzy fragmentarycznie wykształcone zbiorowisko ze związku *Senecion fluviatilis*.

Fot. 1. Zbiorowiska trawiaste w obszarze planowanej inwestycji, w strefie między brzegiem a ścieżką spacerową w parku, na dalszym planie szuwar trzcinowy

Fot. 2. Północno-zachodnia część obszaru inwestycji – fragment zieleni parkowej, z prawej strony zdjęcia zadrzewienie i zarośla wzdłuż brzegów Dziwny porośnięte bluszczem

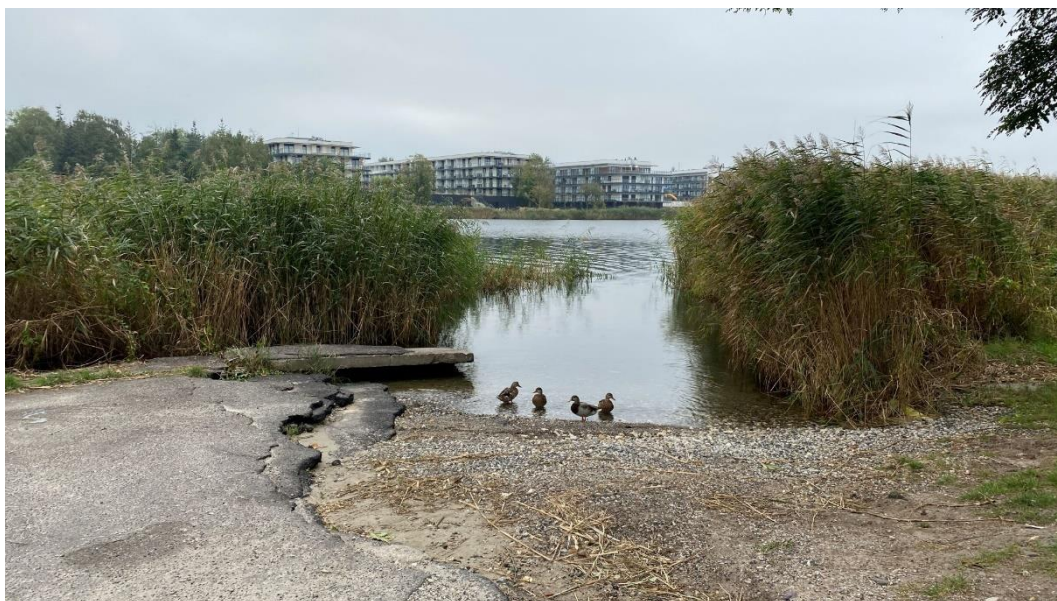

Fot. 3. Wschodnia część terenu inwestycji – widok w kierunku zachodnim

Fot. 4. Mały płat traworośli trzcinnika piaskowego a dalej pas szuwaru trzcinowy w północno-wschodniej części terenu inwestycyjnego

Fot. 5. Jedno z dojsć do wód rzeki w obszarze planowanej inwestycji

Fot. 6. Szuwar trzcinowy w północno-zachodniej części terenu inwestycyjnego, z prawej strony widoczne ogrodzenie przystani jachtowej

Fot. 7. Widok ze strefy wodnej, z mniej więcej centralnej części obszaru inwestycyjnego w kierunku wschodnim

Fot. 8. Pas ziołorośli z kielisznikiem zaroślowym na obrzeżach szuwaru trzcinowego

4.2. Flora i grzyby

W obszarze prowadzonych badań stwierdzono występowanie 72 gatunków roślin naczyniowych. Wszystkie stwierdzone gatunki należą do pospolitych lub częstych i niezagrożonych. Ich wykaz zawarto w poniższej tabeli. W obszarze inwentaryzacji nie stwierdzono występowania gatunków chronionych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin. Nie stwierdzono tu także gatunków z listy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów.

Również drzewa znajdujące się w obszarze inwestycyjnym nie są siedliskiem chronionych gatunków roślin ani grzybów.

Tabela 1. Wykaz gatunków roślin naczyniowych stwierdzonych w obszarze inwestycji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Rozp. 2014	PCKR	CzL 2016
1.	Babka lancetowata	<i>Plantago lanceolata</i>	-	-	-
2.	Babka zwyczajna	<i>Plantago major</i>	-	-	-
3.	Bluszcz pospolity	<i>Hedera helix</i>	-	-	-
4.	Bluszcz kurdybanek	<i>Glechoma hederacea</i>	-	-	-
5.	Bodiszek drobny	<i>Geranium pusillum</i>	-	-	-
6.	Brodawnik jesienny	<i>Leontodon autumnalis</i>	-	-	-
7.	Brzoza brodawkowata	<i>Betula pendula</i>	-	-	-
8.	Bylica pospolita	<i>Artemisia vulgaris</i>	-	-	-
9.	Chmiel zwyczajny	<i>Humulus lupulus</i>	-	-	-
10.	Czeremcha zwyczajna	<i>Padus avium</i>	-	-	-
11.	Czosnaczek pospolity	<i>Alliaria petiolata</i>	-	-	-
12.	Dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	-	-	-
13.	Dereń świdwa	<i>Cornus sanguinea</i>	-	-	-
14.	Farbownik lekarski	<i>Anchusa officinalis</i>	-	-	-
15.	Glistnik jaskółcze ziele	<i>Chelidonium majus</i>	-	-	-
16.	Jaskier rozłogowy	<i>Ranunculus repens</i>	-	-	-
17.	Jeżyna popielica	<i>Rubus caesius</i>	-	-	-
18.	Kielisznik zaroślowy	<i>Calystegia sepium</i>	-	-	-
19.	Komosa biała, lebioda	<i>Chenopodium album</i>	-	-	-
20.	Koniczyna biała	<i>Trifolium repens</i>	-	-	-
21.	Koniczyna łąkowa	<i>Trifolium pratense</i>	-	-	-
22.	Konyza kanadyjska	<i>Conyza canadensis</i>	-	-	-
23.	Kostrzewa łąkowa	<i>Festuca pratensis</i>	-	-	-
24.	Kostrzewa trzcinowata	<i>Festuca arundinacea</i>	-	-	-
25.	Krwawnik pospolity	<i>Achillea millefolium</i>	-	-	-
26.	Lucerna nerkowata	<i>Medicago lupulina</i>	-	-	-
27.	Łoboda rozłożysta	<i>Atriplex patula</i>	-	-	-
28.	Łoczyga pospolita	<i>Lapsana communis</i>	-	-	-
29.	Mierznicza czarna	<i>Ballota nigra</i>	-	-	-
30.	Mlecz błotny	<i>Sonchus palustris</i>	-	-	-
31.	Mniszek pospolity	<i>Taraxacum officinale</i>	-	-	-
32.	Moczarka delikatna	<i>Elodea nuttallii</i>	-	-	-
33.	Mozga trzcinowata	<i>Phalaris arundinacea</i>	-	-	-
34.	Mydlnica lekarska	<i>Saponaria officinalis</i>	-	-	-
35.	Olsza czarna	<i>Alnus glutinosa</i>	-	-	-
36.	Oset kędzierzawy	<i>Carduus crispus</i>	-	-	-
37.	Ostrożeń polny	<i>Cirsium arvense</i>	-	-	-

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Rozp. 2014	PCKR	CzL 2016
38.	Perz właściwy	<i>Elymus repens</i>	-	-	-
39.	Pięciornik gęsi	<i>Potentilla anserina</i>	-	-	-
40.	Podagrycznik pospolity	<i>Aegopodium podagraria</i>	-	-	-
41.	Pokrzywa zwyczajna	<i>Urtica dioica</i>	-	-	-
42.	Pyleniec pospolity	<i>Berteroa incana</i>	-	-	-
43.	Rdest ptasi	<i>Polygonum aviculare</i>	-	-	-
44.	Rdestnica połyskująca	<i>Potamogeton lucens</i>	-	-	-
45.	Robinia akacjowa, grochodrzew	<i>Robinia pseudacacia</i>	-	-	-
46.	Rogatek sztywny	<i>Ceratophyllum demersum</i>	-	-	-
47.	Rokietta siewna	<i>Eruca vesicaria</i>	-	-	-
48.	Roża dzika	<i>Rosa canina</i>	-	-	-
49.	Róża pomarszczona	<i>Rosa rugosa</i>	-	-	-
50.	Skrzyp polny	<i>Equisetum arvense</i>	-	-	-
51.	Starzec zwyczajny	<i>Senecio vulgaris</i>	-	-	-
52.	Stokłosa bezostna	<i>Bromus inermis</i>	-	-	-
53.	Stokrotka pospolita	<i>Bellis perennis</i>	-	-	-
54.	Szczaw kędzierzawy	<i>Rumex crispus</i>	-	-	-
55.	Szparag lekarski	<i>Asparagus officinalis</i>	-	-	-
56.	Śláz zaniedbany	<i>Malva neglecta</i>	-	-	-
57.	Świerżbek gajowy	<i>Chaerophyllum temulum</i>	-	-	-
58.	Tasznik pospolity	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	-	-	-
59.	Trybula leśna	<i>Anthriscus sylvestris</i>	-	-	-
60.	Trzcina pospolita	<i>Phragmites australis</i>	-	-	-
61.	Trzcinnik piaszkowy	<i>Calamagrostis epigejos</i>	-	-	-
62.	Trzmielina zwyczajna	<i>Euonymus europaeus</i>	-	-	-
63.	Wiechlina błotna	<i>Poa palustris</i>	-	-	-
64.	Wiechlina łąkowa	<i>Poa pratensis</i>	-	-	-
65.	Wiechlina roczna	<i>Poa annua</i>	-	-	-
66.	Wierzba biała	<i>Salix alba</i>	-	-	-
67.	Wierzba krucha	<i>Salix fragilis</i>	-	-	-
68.	Włośnica zielona	<i>Setaria viridis</i>	-	-	-
69.	Wywłócznik kłosowy	<i>Myriophyllum spicatum</i>	-	-	-
70.	Żójtlica drobnokwiatowa	<i>Galinsoga parviflora</i>	-	-	-
71.	Żójtlica owłosiona	<i>Galinsoga ciliata</i>	-	-	-
72.	Życica trwała	<i>Lolium perenne</i>	-	-	-

Skróty zastosowane w tabeli:

Rozp. 2014 – Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin

PCKR – Polska Czerwona Księga Roślin (2014)

CzL – Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych (Każmierczakowa 2016)

4.3. Siedliska przyrodnicze

W obszarze inwentaryzacji występuje jeden typ siedliska przyrodniczego z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Jest nim siedlisko 1130 – ujścia rzek, do którego należy rzeka Dziwna. W polskich warunkach siedliskiem tym jest ujściowy odcinek dolnego biegu rzeki uchodzącej do morza, ograniczony od strony lądu zasięgiem cofki spowodowanej wezbraniem sztormowym.

Ryc. 1. Położenie obszaru inwestycyjnego (fioletowa linia) na tle zasięgu siedliska 1130 – ujścia rzek

5. WYNIKI INWENTARYZACJI FAUNY

4.1. Bezkręgowce

Na badanym terenie notowano wyłącznie gatunki pospolite, nieobjęte ochroną gatunkową i nieujęte w załączniku II do Dyrektywy Siedliskowej. Nie dokonywano oznaczenia gatunkowego pospolitych bezkręgowców spotykanych na badanym terenie, ponieważ skład gatunkowy grup nie objętych ochroną prawną nie ma znaczenia dla planowanej inwestycji, ani jej wpływu na obszary chronione.

Fauna bezkręgowca obszaru opracowania była charakterystyczna dla terenów antropogenicznych, zabudowanych, z nieznaczną domieszką gatunków pojawiających się w ekosystemach nadwodnych i wodnych. Przeważały gatunki pospolite, eurytopowe i kosmopolityczne. Dominowali przedstawiciele błonkówek, muchówek oraz pluskwiaków równoskrzydłych i różnoskrzydłych. Owady, jako organizmy mobilne, obserwowane były na całym badanym obszarze. W środowisku wodnym pojawiały się pospolite ślimaki, bez gatunków chronionych.

W obrębie pni drzew rosnących wzdłuż linii brzegowej nie stwierdzono występowania siedlisk pachnicy dębowej ani innych chronionych owadów saproksylicznych. Brak stwierdzeń saproksylicznych gatunków owadów, w tym pachnicy dębowej, wynika z braku dogodnych siedlisk. Pachnica dębowa jest całkowicie uzależniona od obecności próchnowisk w dużych dziuplach żywych drzew i wykazuje preferencje do określonych gatunków drzew (lipy, olsze, ogłowione wierzyby, olsze), lecz najistotniejszym czynnikiem decydującym o zasiedleniu jest grubość pni drzew. Gatunek z reguły zasiedla drzewa starsze, mające powyżej 100 lat. Zazwyczaj dziuple odpowiednie do zasiedlenia przez pachnicę dębową tworzą się w pniach drzew o pierśnicy (średnicy na wysokości 1,30 m) powyżej 100 cm, jednak niekiedy zasiedlane są również cieńsze okazy drzew (Tysko-Chmielowiec P. (red.) 2012. *Aleje – skarbnice przyrody. Praktyczny podręcznik ochrony drzew przydrożnych i ich mieszkańców*). W pniach drzew na omawianym obszarze brak jest tego typu dziupli z przepróchnieniami.

4.2. Herpetofauna

W granicach obszaru przedsięwzięcia nie stwierdzono występowania płazów i gadów.

Strefa brzegowa cieśniny Dziwny w omawianym rejonie nie tworzy warunków optymalnych dla bytowania płazów. Falowanie od strony akwenu jest dość silne, a w strefie przybrzeżnej brak jest zacisznych płytkich zatoczek, które mogłyby być zasiedlone przez płazy. Brzegi są intensywnie penetrowane i wydeptywane, częściowo umocnione starymi płytami betonowymi, miejscowo również zaśmiecone. W miejscach pozbawionych szuwaru trzcinowego znajdują się dwa dojścia do brzegu cieku. Występująca silna antropopresja powoduje brak w tym miejscu walorów siedliskowych dogodnych dla herpetofauny.

4.3. Ptaki

Ze względu na silne przekształcenie i wieloletnie zagospodarowanie terenu, bardzo ubogie walory siedliskowe oraz istniejące presje antropogeniczne omawiany obszar nie jest atrakcyjny i cenny jako obszar lęgowy ptactwa. Istotny jest także negatywny wpływ związany z presją drapieżniczą ze strony wolno żyjących kotów, swobodnie zachodzących tu z terenów pobliskiej zabudowy mieszkalnej i z sąsiadującej mariny.

W toku wykonanych lustracji w obrębie terenu inwestycyjnego nie stwierdzono gniazdowania i nie zinwentaryzowano gniazd ptaków. Wszystkie obserwacje dotyczą osobników jedynie przelotnych lub zalatujących w ramach normalnej dobowej aktywności, głównie na chwilowy odpoczynek bądź dla schronienia, jak również wabionych z powodu dokarmiania przez osoby korzystające rekreacyjnie z przyległego terenu parkowego przy ul. Stefana Żeromskiego. Były to pospolite i szeroko rozpowszechnione gatunki o dużym stopniu synantropizacji, swobodnie bytujące w biotopach w różnym stopniu przekształconych przez człowieka i wykazujące znaczne zdolności adaptacyjne.

Na wodach Dziwny i w basenie pobliskiej mariny odnotowano kaczki krzyżówki *Anas platyrhynchos* (gatunek łowny). Szuwar trzcinowy w strefie przybrzeżnej Dziwny służy kaczkom za schronienie. Chętnie przebywają one w obrębie dość do wody, z uwagi na pokarm pozostawiany przez ludzi. Spośród innych gatunków ptactwa wodnego obserwowano przeloty i zalatywanie mew (śmieszka *Chroicocephalus ridibundus*, mewa srebrzysta *Larus argentatus*) i kormorana czarnego *Phalacrocorax carbo*. Chętnie przesiadują one na elementach infrastruktury w porcie jachtowym.

W przybrzeżne ziołorośla zalatywały sikory bogatki *Parus major* i modraszki *Cyanistes caeruleus*, strzyżyk *Troglodytes troglodytes*, pliszki siwe *Motacilla alba*. W parku w obrębie krzewów i drzew porośniętych bluszczem przebywały stadka wróbli *Passer domesticus*. W zieleń parkową zalatywały także szpaki *Sturnus vulgaris*, wrony siwe *Corvus cornix*, kawki *Corvus monedula* czy gołębie miejskie *Columba livia* f. *urbana*. W przestrzeni powietrznej ponad wodą i roślinnością przybrzeżną obserwowano przeloty jaskółek oknówki *Delichon urbicum* i dymówki *Hirundo rustica*.

W szuwarze trzcinowym nie odnotowano gniazdowania gatunków ptaków najczęściej zasiedlających tego typu biotopy (np. trzciniczka *Acrocephalus scirpaceus*, trzciniaaka *Acrocephalus arundinaceus* czy rokitniczki *Acrocephalus schoenobaenus*). Najprawdopodobniej wynika to z mało optymalnych warunków powodowanych silną antropopresją oraz fragmentacją szuwaru. Jednakże z uwagi na fakt, że szerokość pasa szuwarów (do ok. 10 m) może odpowiadać warunkom do gniazdowania powyższych gatunków, przed wycinką szuwarów kolidujących z przedsięwzięciem zaleca się dokonanie ponownej kontroli pod kątem gniazdowania ptactwa.

Wykaz i waloryzację obserwowanych gatunków ptaków przedstawia poniższa tabela. Uwzględniono w niej klasyfikację krajowej ornitofauny przedstawioną w najnowszym opracowaniu, tj. w publikacji „Czerwona lista ptaków Polski” (Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L. 2020. OTOP, Marki). Poprzednia krajowa czerwona lista analizująca status gromady ptaków została opublikowana w roku 2002. Niniejsza publikacja prezentuje aktualny stan zagrożenia krajowej awifauny prawie dwie dekady później, w roku 2020. Opracowanie przygotowano w oparciu o powszechnie uznaną metodykę Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN). Publikacja ta dla 145 gatunków krajowej ornitofauny przyznaje kategorię taksonu „najmniejszej troski” (LC), ze względu na fakt, iż nie kwalifikują się one jako zagrożone wg żadnego z kryteriów przyjętych na potrzeby klasyfikacji taksonów według kategorii zagrożeń. W poniższej tabeli w przypadku gatunków z kategorią LC wg „Czerwonej listy ptaków Polski”, dla odróżnienia ich od gatunków cenniejszych, w stosownych rubrykach nie wskazano tej rangi.

Tab. 2. Gatunki ptaków obserwowanych na omawianym obszarze.

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	I DP	CLPP (2020)	PCKZ (2001)	PCLZ (2002)	Gatunek lęgowy
1	bogatka	<i>Parus major</i>	OŚ	---	---	---	---	nie
2	dymówka	<i>Hirundo rustica</i>	OŚ	---	---	---	---	nie
3	gołąb miejski	<i>Columba livia f. urbana</i>	OC	---	---	---	---	nie
4	kawka	<i>Corvus monedula</i>	OŚ	---	---	---	---	nie
5	kormoran czarny	<i>Phalacrocorax carbo</i>	OC	---	---	---	---	nie
6	krzyżówka	<i>Anas platyrhynchos</i>	Ł	---	---	---	---	nie
7	mewa srebrzysta	<i>Larus argentatus</i>	OC	---	---	---	---	nie
8	modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>	OŚ	---	---	---	---	nie
9	oknówka	<i>Delichon urbicum</i>	OŚ	---	---	---	---	nie
10	pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>	OŚ	---	---	---	---	nie
11	strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>	OŚ	---	---	---	---	nie
12	szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>	OŚ	---	---	---	---	nie
13	śmieszka	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	OŚ	---	---	---	---	nie
14	wrona siwa	<i>Corvus cornix</i>	OC	---	---	---	---	nie
15	wróbel	<i>Passer domesticus</i>	OŚ	---	---	---	---	nie

Objaśnienia: OŚ – ścisła ochrona gatunkowa, OC – częściowa ochrona gatunkowa, Ł – gatunek łowny, I DP – załącznik I do Dyrektywy Ptasiej, CLPP – Czerwona lista ptaków Polski, PCKZ – Polska Czerwona Księga Zwierząt, PCLZ – Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce

Fot. 9. Kaczki krzyżówki przy jednym z dojsć do wód dziwny – we wschodniej części terenu przedsięwzięcia

Fot. 10. Samiec krzyżówki przy dojściu do wód Dziwny – w centralnej części terenu przedsięwzięcia

Fot. 11. Kaczki krzyżówki odpoczywające na slapie w porcie jachtowym

Fot. 12. Widok na szuwar trzcinowy w obszarze inwestycyjnym z mostu po jego wschodniej stronie

4.4. Ssaki

W trakcie przeprowadzonych obserwacji nie stwierdzono występowania chronionych gatunków ssaków na omawianym obszarze. W obszarze realizacji przedsięwzięcia nie odnotowano miejsc (kryjówek) będących potencjalnymi i rzeczywistymi siedliskami rozrodu i zimowania nietoperzy.

Jak wynika z analizy materiałów do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018, teren inwestycyjny częściowo jest zlokalizowany w obszarze występowania bobra europejskiego *Castor fiber* (częściowa ochrona gatunkowa, załącznik II do Dyrektywy Siedliskowej) i wydry europejskiej *Lutra lutra* (częściowa ochrona gatunkowa, załącznik II do Dyrektywy Siedliskowej). W rejonie terenu inwestycyjnego i w jego sąsiedztwie nie odnotowano śladów bytowania osobników bobra ani wydry. Przeprowadzone na potrzeby omawianej inwestycji lustracje strefy brzegowej Dziwny i jej wód nie wykazały tu śladów obecności i zasiedlenia przez ww. gatunki ssaków. Zgodnie z materiałami do PZO, najbliższa lokalizacja obserwacji bobra (żeremie) znajduje się w odległości ok. 1,5 km na zachód.

Lokalizację terenu inwestycji na tle ustaleń materiałów do PZO dla obszaru Natura 2000 PLH320018 przedstawiono na rycinie nr 2.

Należy wskazać, że cała powierzchnia obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 została w niniejszych materiałach wskazana jako obszar występowania bobra i wydry – bez rozróżnienia znaczenia rzeczywistych warunków siedliskowych uwzględniających biologię gatunków, w tym także zwarte obszary zabudowy miejscowości, podwórza, drogi, grunty orne itd., podczas gdy oba gatunki są związane z siedliskami wodnymi i wodno-błotnymi.

Istotne jest, iż w aktualnym stanie prawnym ani bóbr europejski *Castor fiber*, ani wydra europejska *Lutra lutra* nie stanowią przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018, co wynika z SDF (gatunki z oceną ogólną D, nie będące przedmiotami ochrony w obszarze – bez istotnego znaczenia w obszarze) oraz z załącznika do obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 17 września 2021 r., znak: WOPN-ON.6322.17.2021.RCh, w sprawie przyjęcia tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 (gatunki nie są wymienione w załączniku i nie określono dla nich tymczasowych celów ochrony).

Podsumowując, należy uznać, że teren inwestycyjny nie stanowi siedliska występowania gatunków zwierząt, stanowiących przedmioty ochrony w obszarze 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018.

Ryc. 2. Teren inwestycyjny na tle ustaleń z materiałów do PZO dla obszaru Natura 2000 PLH320018 – siedliska i stanowiska gatunków zwierząt.

6. OBSZARY PODLEGAJĄCE OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE, ZNAJDUJĄCE SIĘ W ZASIĘGU ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Część opracowania zlokalizowana jest poza granicami form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478), natomiast część wodna będzie realizowana w granicach obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018. Obszar ten powołany został Decyzją Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującą, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043)(2008/25/WE) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 12 str. 383).

Obszarami podlegającymi ochronie na mocy ustawy o ochronie, w granicach których realizowane będzie przedsięwzięcie jest obszar Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 (w granicach wodnej części terenu inwestycyjnego).

Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018

Przedmiotowy obszar został wyznaczony w celu ochrony siedlisk przyrodniczych z Załącznika I do Dyrektywy Siedliskowej oraz siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt z Załącznika II do Dyrektywy Siedliskowej.

Obszar położony u ujścia rzeki Odry obejmujący również jej dolny odcinek, Zalew Szczeciński, Wyspę Chrząszczewską i Zalew Kamieński. Dźwina i Zalew Kamieński to najbardziej naturalne elementy ujścia Odry. średnia głębokość tego rozległego kompleksu wodnego wynosi 3,5-4,0 m. Wokół wybrzeży zalewu ciągną się, zmiennej szerokości płycizny przybrzeżne sięgające niekiedy zwłaszcza po stronie wschodniej 800 metrów w głąb akwenu. Ich maksymalna głębokość osiąga 1,0-1,5 m. W zacisznych enklawach różnych części zalewu są one miejscem występowania wielu gatunków hydrofitów. Zalew Szczeciński ograniczają od północy tereny wyspy Wolin i Uznam. Ze środowiskiem morskim Bałtyku Zalew Szczeciński połączony jest poprzez koryto Dziwny na wschodzie, świny w środkowej części oraz poprzez Pianę na zachodzie. Przy wylotach ramion ujściowych wód zalewu rozwijają się delty wsteczne powstające w trakcie wlewania się wody morskiej do jego akwenu, co ma miejsce podczas sztormów, bądź przy długotrwałych silnych wiatrach z kierunków północnych. Wiatry północne powodują zjawisko tzw. "cofki", w efekcie której następuje podwyższenie stanu wód w zalewie, sięgające czasem nawet do 1,00 m. Z racji okresowych wlewów wody morskiej zmieniają się w zalewie parametry chemiczne jego Środowiska, zwłaszcza w zakresie zawartości

chlorków, temperatury i wysycenia powierzchniowych warstw wody tlenem. Stąd poziom zawartości jonów Cl w wodach zalewu właściwego waha się w granicach 0,05 do 1,25 g/l. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w obecności roślin słonolubnych. Obszary terenów przyległych głównie po stronie wschodnich wybrzeży stanowią płaską strefę nadzalewową, którą pokrywają utwory mineralne, bądź organiczne torfów zakumulowanych w lokalnych obniżeniach i płytkich basenach nadzalewowych. Jedynie wybrzeża północne na niewielkim odcinku oraz wschodnie wyspy Wolin mają bardziej zróżnicowaną rzeźbę i znaczną rozpiętość wysokościową.

Zgodnie ze Standardowym formularzem danych (marzec 2024 r.) przedmiotami ochrony obszaru Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 są następujące siedliska: 1130 ujścia rzek, 1150 zalewy i jeziora przy morskie (laguny), 1230 klify na wybrzeżu Bałtyku, 1310 śródlądowe błotniste solniska z solirodem (*Salicornion ramosissimae*), 1330 solniska nadmorskie, 1340 śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary, 2180 lasy mieszane i bory na wydmach, 2330 wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi, 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 3270 zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri p.p.* i *Bidention p.p.*, 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 9190 kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*), 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe. Natomiast z gatunków zwierząt parposz *Alosa fallax*, boleń pospolity *Aspius aspius*, minóg rzeczny *Lampetra fluviatilis*, ciosa *Pelecus cultratus*, minóg morski *Petromyzon marinus*.

Zagrożeniami dla obszaru zgodnie z obowiązującym SFD są następujące działania i presje:

D03.02 Szlaki żeglugowe

F03.02.03 Pozyskiwanie / Usuwanie zwierząt (lądowych)

G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze

G01.01 Żeglarstwo

J02.11 Zmiany zailenia, składowanie śmieci, odkładanie wybagrowanego materiału

H04 Zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenia przenoszone drogą powietrzną

J02.11 Zmiany zailenia, składowanie śmieci, odkładanie wybagrowanego materiału

H04 Zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenia przenoszone drogą powietrzną

E02.02 Składowisko przemysłowe

K01.02 Zamulenie

E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych

Dla obszaru, w celu zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia właściwego stanu ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 ustalono tymczasowe cele wynikające z warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony, przyjęte zgodnie z obwieszczeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 17 września 2021 r., znak WOPN-ON.6322.17.2021.RCh.

Korytarze ekologiczne

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o ochronie przyrody, korytarz ekologiczny to obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Dla całego obszaru Polski opracowano sieć korytarzy ekologicznych, która obejmuje korytarze główne (o znaczeniu międzynarodowym, a nawet kontynentalnym) oraz uzupełniające je korytarze krajowe i lokalne.

Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych zapewnia zachowanie funkcjonalnej łączności w warunkach powszechnej obecnie fragmentacji środowiska. Korytarze ekologiczne to obszary umożliwiające przemieszczanie się roślin i zwierząt pomiędzy siedliskami. Korytarze to drogi życia, dzięki którym wiele gatunków może egzystować pomimo niekorzystnych zmian w środowisku a cenne europejskie siedliska nadal cechuje wysoka bioróżnorodność. Główne cele wyznaczania i ochrony korytarzy to:

- przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych i zapewnienie funkcjonalnych połączeń między poszczególnymi regionami kraju,
- zapewnienie możliwości funkcjonowania stabilnych populacji gatunków roślin i zwierząt,
- ochrona i odbudowa bioróżnorodności w kraju i Europie,
- stworzenie spójnej sieci obszarów chronionych, które zapewnią optymalne warunki do życia możliwie dużej liczbie gatunków.

Przy uwzględnieniu i zastosowaniu wymienionych w niniejszym opracowaniu ograniczeń, przedsięwzięcie nie będzie miało znaczącego negatywnego wpływu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000. Prowadzone prace będą miały lokalny, krótkotrwały oraz odwracalny charakter towarzyszących im oddziaływań oraz nie będą wpływały bezpośrednio i pośrednio w sposób znaczący na te obszary chronione obszary, co zagwarantuje, że:

- nie ulegną zmniejszeniu powierzchnie siedlisk istotnych dla ochrony obszarów Natura 2000,
- nie wystąpią zakłócenia w funkcjonowaniu populacji kluczowych gatunków objętych systemem ochrony Natura 2000,
- nie nastąpi fragmentacja siedlisk i populacji gatunków,
- nie nastąpi redukcja zagęszczenia gatunków objętych ochroną,

- nie ulegną zmianom kluczowe wskaźniki wartości ochronnej (parametry jakości środowiska) istotne dla ochrony gatunków oraz typów siedlisk poddanych ochronie w obszarach Natura 2000, znajdujących się obrębie ocenianej koncesji.

Tym samym realizacja przedsięwzięcia:

- nie pogorszy stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000,
- nie wpłynie negatywnie na gatunki, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000,
- nie pogorszy integralności obszarów Natura 2000 lub ich powiązania z innymi obszarami,

w związku z tym wykonanie zamierzonych prac nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000,

6. LITERATURA

1. Bajkiewicz-Grabowska E., Mikulski Z. 1993. Hydrologia ogólna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, ISBN 8301112662.
2. Dzwonko Z. 2007. Przewodnik do badań fitosocjologicznych. Sorus, Kraków..
3. Kaźmierczakowa R., Bloch-Orłowska J., Celka Z., Cwener A., Dajdok Z., Michalska-Hejduk D., Pawlikowski P., Szczęśniak E., Ziarnik K. 2016. Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych. Polish red list of pteridophytes and flowering plants. Kraków: Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk.
4. Kłosowscy S. i G. 2006. Rośliny wodne i bagienne. Multico Oficyna Wydawnicza, Warszawa.
5. Matuszkiewicz W. 2013. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
6. Standard wektorowych danych przestrzennych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na potrzeby gromadzenia informacji o rozmieszczeniu chronionych gatunków, ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych (wersja 2019.1, GDOŚ)
7. Warzocha J. 2004. Ujścia rzek (estuaria). [w:] J. Herbich (red.) Siedliska morskie i przybrzeżne, nadmorskie i śródlądowe solniska i wydmy. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny Ministerstwo Środowiska, Warszawa, t. 1, 31-36.
8. Wysocki Cz., Sikorski P. 2014. Fitosocjologia stosowana w ochronie i kształtowaniu krajobrazu. Wydawnictwo SGGW, Warszawa.
7. Berger L. 2000. Płazy i gady Polski. Klucz do oznaczania. PWN, Warszawa – Poznań.
8. Klimaszewski K. 2013. Fauna Polski. Płazy i Gady. Multico Oficyna Wydawnicza, Warszawa.
9. Juszczuk W. 1987. Płazy i gady krajowe. Część 1 – 3. PWN, Warszawa.
10. Zamachowski W. 2011. Biologia płazów i gadów. Ochrona herpetofauny. Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków.
11. Pucek Z. 1984. Klucz do oznaczania ssaków Polski. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
12. Kuczyński L., Chylarecki P. 2012. Atlas pospolitych ptaków lęgowych Polski. Rozmieszczenie, wybiórczość siedliskowa, trendy. GIOŚ, Warszawa.
13. Neubauer G., Meissner W., Chylarecki P., Chodkiewicz T., Sikora A., Pietrasz K., Cenian Z., Betleja J., Gaszewski K., Kajtoch Ł., Lenkiewicz W., Ławicki Ł., Rohde Z., Rubacha S., Smyk B., Wieloch M., Wylegała P., Zielińska M., Zieliński P. 2015. Monitoring Ptaków Polski w latach 2013–2015. Biuletyn Monitoringu Przyrody 13: 1–92.
14. Sikora A., Rohde Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. (red.) 2007. Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985-2004. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań.

15. Wilk T. 2015. Kryteria lęgowości ptaków – materiały pomocnicze. Wersja 2 – 06.05.2015. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Marki.
16. Chylarecki P., Chodkiewicz T., Neubauer G., Sikora A., Meissner W., Woźniak B., Wylegała P., Ławicki Ł., Marchowski D., Betleja J., Bzoma S., Cenian Z., Górski A., Korniluk M., Moczarska J., Ochocińska D., Rubacha S., Wieloch M., Zielińska M., Zieliński P., Kuczyński L. 2018. Trendy liczebności ptaków w Polsce. GIOŚ, Warszawa.
17. Głowaciński Z. (red.) 2001. Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa.
18. Głowaciński Z., Nowacki J. (red.) 2004. Polska czerwona księga zwierząt. Bezkręgowce. Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego w Poznaniu, Oficyna Wydawnicza TEXT, Kraków.
19. Głowaciński Z. (red.) 2002. Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, Kraków.
20. Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L. 2020. Czerwona lista ptaków Polski. OTOP, Marki.
21. Obidziński A., Żelazo J. (red.) 2011. Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza. Wydawnictwo SGGW, Warszawa.
22. Bródka S. (red.) 2010. Praktyczne aspekty ocen środowiska przyrodniczego. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
23. Praca zespołowa. 1997. Waloryzacja przyrodnicza gminy Dziwnów. Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin.
24. Praca zespołowa. 2010. Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego. Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin.
25. Standardowy formularz danych dla obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 (aktualizacja marzec 2024 r.).
26. Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 17 września 2021 r., znak: WOPN-ON.6322.17.2021.RCh, w sprawie przyjęcia tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018.
27. Materiały do Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 (RDOŚ w Szczecinie).
28. Materiały do Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zalew Kamieński i Dziwna PLB320011 (RDOŚ w Szczecinie).